

ความเหนื่อยล้าในสตรีตั้งครรภ์ (FATIGUE IN PREGNANT WOMEN)

จิตสดา ศรีหาเวช 4736725 RAMN/ M

พย.ม. (การพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จันทิมา ขนบดี, D. S. N. (Maternal and Child Nursing),

จรัสศรี ชีระกุลชัย, Ph. D. (Nursing)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาระดับความเหนื่อยล้าในสตรีตั้งครรภ์ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความไม่สุขสบายในขณะตั้งครรภ์ ภาวะโลหิตจาง ความวิตกกังวล สภาพการทำงาน การสนับสนุนทางสังคม จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ และอายุกับความเหนื่อยล้าในระยั้งครรภ์ รวมทั้งความสามารถของตัวแปรดังกล่าวในการร่วมกันทำนายความเหนื่อยล้าในสตรีตั้งครรภ์ โดยใช้กรอบแนวคิดของพิวส์และมิลลิแกน เป็นแนวทางในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลราชวิถี ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549 จำนวน 560 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความเหนื่อยล้า แบบวัดความวิตกกังวล แบบวัดความไม่สุขสบายในขณะตั้งครรภ์ แบบสอบถามพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเหนื่อยล้าในทุกระยะของการตั้งครรภ์ กลุ่มตัวอย่าง 71.2% มีความเหนื่อยล้าระดับปานกลาง 16.8% มีความเหนื่อยล้าระดับต่ำ และ 12% มีความเหนื่อยล้าระดับสูง ความไม่สุขสบายในขณะตั้งครรภ์ ความวิตกกังวลและการทำงานที่ยากของหนักมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเหนื่อยล้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .76, p < .001$; $r = .51, p < .001$; $r = .12, p < .001$) จำนวนครั้งในการตั้งครรภ์และอายุมีความสัมพันธ์กับทางลบกับความเหนื่อยล้า ($r = -.12, p < .001$; $r = -.22, p < .001$) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพบว่า ความไม่สุขสบายในขณะตั้งครรภ์ ความวิตกกังวลและอายุสามารถร่วมกันทำนายความเหนื่อยล้าในสตรีตั้งครรภ์ได้ร้อยละ 59.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F_{3,559} = 271.21, p < .001$)

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนกรอบแนวคิดของพิวส์และมิลลิแกนที่กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดความเหนื่อยล้าในสตรีตั้งครรภ์ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยทางด้านร่างกาย ปัจจัยทางด้านจิตใจ และปัจจัยทางด้านสถานการณ์ พยาบาลในฐานะเจ้าหน้าที่ที่มิสุขภาพควรมีการประเมินความเหนื่อยล้า สาเหตุ และแหล่งประโยชน์ในการจัดการกับความเหนื่อยล้าในสตรีตั้งครรภ์ ตลอดจนกระตุ้นครอบครัวให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสตรีตั้งครรภ์ในการจัดการกับความเหนื่อยล้าได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ความเหนื่อยล้า / สตรีตั้งครรภ์

FATIGUE IN PREGNANT WOMEN

JITSADA SRIHAWECH 4736725 RAMN/M

M.N.S (MATERNITY AND NEWBORN NURSING)

THESIS ADVISORS: CHANTIMA KHANOBDEE, D. S. N. (MATERNAL AND CHILD NURSING), JARATSRI THEERAKULCHAI, Ph. D. (NURSING)

ABSTRACT

A descriptive correlational study was conducted to describe fatigue in pregnant women. The purpose of the study was accomplished by examining the relationships between discomfort during pregnancy, anemia, anxiety, working condition, social support, pregnancy number, age, and fatigue during pregnancy. The conceptual framework guiding the study was derived from Pugh and Milligan (1993). The purposive sample consisted of 560 pregnant women who sought antenatal care at Rajvithi hospital during June 2006 to August 2006. Instruments used in this study were: the Demographic Data Questionnaire, the Modified Fatigue Symptom Checklist, the Pregnancy Discomfort Checklist, the State-Trait Anxiety Inventory, and the Social Support Behavior Inventory. Descriptive statistics, Pearson's product moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis were used to analyze the data.

Results of the study indicated that the subjects experienced fatigue throughout pregnancy. Most of the sample (71.2%) had moderate level of fatigue; whereas 16.8% had low level of fatigue, and 12% of them had high level of fatigue. Discomfort during pregnancy, anxiety, and physically demanding work were positively related to fatigue ($r = .76, p < .001$; $r = .51, p < .001$; $r = .12, p < .001$). Number of pregnancies and age were negatively related to fatigue ($r = -.12, p < .001$; $r = -.22, p < .001$). In addition, discomfort during pregnancy, anxiety, and age were found to be the predictors of fatigue in pregnant women and accounted for 59.4% of the variance of fatigue.

The results support the conceptual framework of Pugh & Milligan (1995) in that factors contributing to fatigue in childbearing women compose of physiological factors, psychological factors, and situational factors. A nurse, as a health care professional, should assess level of fatigue, causes of fatigue and social support of a pregnant woman to manage the fatigue. Moreover, a nurse should encourage family members of a pregnant woman to participate in fatigue management strategies.

KEY WORDS: FATIGUE/ PREGNANT WOMEN

125 pp.